

Find vejen frem
VIA Videreuddannelse

VIA University College

Kompetenceafklaringssamtale for folkeskolens lærere

KOMPETENCEAFKLARINGSSAMTALE FOR FOLKESKOLENS LÆRERE

Vejledning til afklaring af læreres kompetencer svarende til linje- (undervisnings-) fag

Skolereformen:

Undervisningskompetence i alle fag

Alle elever i folkeskolen skal senest i 2020 undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via efter-/videreuddannelse. Det har partierne bag skolereformen aftalt.

I denne vejledning kan du som leder, lærer eller konsulent læse mere om dette kompetenceløft, og hvordan afklaringen af den enkelte lærers reelle kompetencer og eventuelle behov for efteruddannelse kan foregå.

Vejledningen omhandler kun de lærere hvor der er tvivl om undervisningskompetence i det pågældende fag.

Undervisningskompetence svarende til linjefag

De formelle krav til undervisningskompetence er de samme som kravene til undervisningsfagene i læreruddannelsen fra 2013. Det er med andre ord kompetencemålene for de enkelte fag, der skal ligge til grund for vurderingen af, om læreren har undervisningskompetence i det pågældende fag.

Lærerne er uddannet under forskellige læreruddannelser med forskellige krav og mål. Kombineret med forskelle i undervisningserfaring i skolefagene er det komplekst at afklare den enkelte lærers reelle kompetencer. På næste side kan du se tre eksempler.

Kompetenceafklaringssamtale

Det er skolelederen, der er ansvarlig for vurderingen af lærerens kompetencer.

VIA tilbyder kompetenceafklaringssamtaler, som kan afklare læreres reelle kompetencer inden for et fag eller fagområde - typisk med henblik på at de kan få både reel og formel kompetence i hele undervisningsfaget.

Der er tale om en faglig og fagdidaktisk samtale, som tager udgangspunkt i kravene til kompetencer og mål for et givent undervisningsfag i læreruddannelsen. Samtalen varetages af erfarne læreruddannelsesundervisere i det pågældende fag.

Samtalen tager udgangspunkt i et forberedelsesmateriale, der er udfærdiget som relevante undervisningsopgaver for en lærer.

Skoleledere kan booke samtaler, der er et landsdækkende, systematiseret koncept til afklaring af læreres kompetencer.

Tilrettelæggelse af kompetenceløft

Da læreruddannelsen af 2013 er opdelt i moduler, giver det øget mulighed for at målrette et eventuelt behov for efter-/videreuddannelse til den enkelte lærer. Et undervisningsfag består af tre eller fire (dansk og matematik) moduler, hvor hvert modul dækker en del af faget – et kompetenceområde.

Den nærmere tilrettelæggelse af lærernes kompetenceløft kan gennemføres på mange måder, for eksempel:

- Som skræddersyede forløb tilpasset den enkelte kommune – komprimerede eller udstrakte
- Som deltagelse på undervisningshold planlagt i samarbejde med flere kommuner
- Som deltagelse i hold på læreruddannelsen.
- Som prøveforberedende forløb

Se kontaktoplysninger på sidste side.

Eksempler

På næste side er skildret tre eksempler på lærere, der ikke har linjefag – og dermed ikke formel undervisningskompetence i faget, de underviser i. Efter hvert eksempel gives en anbefaling til det videre forløb.

Lærer 1 - Matematik

- Matematik: Læreruddannelse fra 1983, underviser i udskolingen.
- Skolelederen og læreren ønsker, at læreren får afklaret undervisningskompetence til undervisning i matematik 4. – 10. klassetrin.
- Han har ikke haft matematik som linjefag, men regning som obligatorisk fag.
- Faget regning gav efter denne bekendtgørelse undervisningskompetence til 1.-7.klasse.
- Læreren har undervist i matematik på skolen i ti år på alle klassetrin – de seneste år primært i udskolingen. Læreren har ført flere klasser til folkeskolens afgangsprøve i matematik og været censor på naboskoler.
- Han har deltaget i korte kursusforløb i faget, men har ikke formelle kompetencer som for eksempel et diplommodul som matematikvejleder.
- Samlet set har han arbejdet med de fleste af matematikfagets indholdsområder, men udelukkende i egen praksis.

Anbefaling:

Læreren har behov for en nærmere afklaring af de reelle kompetencer og kan med fordel indgå i en kompetenceafklaringsamtale. Samtalen vil sandsynligvis afklare, at der er brug for at erhverve et eller flere moduler i undervisningsfaget matematik 4.-10 klassetrin.

Lærer 2 - Dansk

- Dansk: Læreruddannet i 1996.
- Ønske om afklaring af undervisningskompetence i dansk 0. – 6. klassetrin.
- Læreren har ikke dansk som linjefag, **men** som grunduddannelsesfag.
- Hun har gennem alle årene undervist primært i indskoling.
- Hun har deltaget såvel i korte som længerevarende kurser med fokus på undervisning i læsning.
- Hun er medlem af Dansk lærerforening og har været aktiv i såvel planlægning som deltagelse i foreningens kurser.
- Hun har således gennem årene arbejdet såvel praktisk som teoretisk med de fleste af danskfagets områder.

Anbefaling:

Det er sandsynligt at denne lærer vil kunne gå direkte til den formelle, kompetencegivende prøve i undervisningsfaget dansk – specialiseret mod 0.-6. klassetrin. I forbindelse med dette vil hun modtage faglig vejledning. Det bør overvejes, om læreren med fordel kan deltage i en kompetenceafklaringsamtale inden eventuel indstilling til prøve.

Lærer 3 - Dansk

- Dansk: Læreruddannet i 2004.
- Ønske om afklaring af undervisningskompetence i dansk 0. – 6. klassetrin.
- Læreren har ikke dansk som linjefag. Uddannelsen rummede **ikke** grunduddannelsesfag.
- Der ønskes undervisningskompetence til dansk i indskoling og dermed undervisningsfaget dansk – aldersspecialiseret 0.-6. klasse.
- Læreren har undervist i indskoling 1.- 3. klasse i flere omgange.
- Hun har deltaget i et internt, kommunalt læsekursus.
- Samlet set har hun har specialiserede, gentagne erfaringer med læseundervisning. Disse erfaringer er funderet i egen praksis. Hun har ikke formelle kompetencer.

Anbefaling:

Læreren har behov for en nærmere afklaring af de reelle kompetencer og kan med fordel indgå i en kompetenceafklaringsamtale. Hun vil sandsynligvis skulle tage flere moduler i undervisningsfaget.

KOMPETENCEAFKLARINGSSAMTALE FOR FOLKESKOLENS LÆRERE

Praktiske oplysninger

Hvornår?

VIA er i tæt samarbejde med de midtjyske kommuner om kompetenceløft i forbindelse med folkeskolereformen og er i fuld gang med at udvikle særligt tilrettelagte forløb omkring både kompetenceafklaring og eventuel uddannelse. Spørgsmål, der handler om hvornår der sker noget i din kommune, kan derfor med fordel rettes til skoleafdelingen i din egen kommune.

Pris

Pris for kompetenceafklaringssamtale a' 45 min: 1500kr

Pris for kompetenceafklaringssamtale incl. mundtlig feedback a' 15 min : 1800kr

Yderligere oplysninger

Hvis du har spørgsmål til afklaring, kompetenceudvikling eller folkeskolereformen er du velkommen til at kontakte os:

Partnerskabskonsulenter:

Anne Vinther, av@via.dk, tlf: 87 55 19 95

Hanne Toft, ht@via.dk, tlf: 87 55 19 89

Anne Dorte Frandsen, adnf@via.dk, tlf: 87 55 09 11

Chefkonsulent:

Klaus Ernst Hansen, keh@via.dk, tlf: 87 55 18 02